

Vänd mot världen – och framtiden

Den 24 november 1913 lade Filadelfiaförsamlingen grunden till ett internationellt bygge som fortfarande pågår. I protokollet från mötet i Filadelfiasalen, en källarlokal på Uppsalagatan 11, heter det: ”Ett offer upptogs även till begynnande av en missionskassa för yttre mission, vilket inbragde kr 72:29, samt dessutom en slät guldring.”

Den endast tre år gamla församlingen hade närmare 600 medlemmar. På kort tid hade Filadelfias verksamhet ”utvecklats i alla riktningar”, som det heter i en artikel i Svenska Tribunen.

På många håll i Sveriges huvudstad, vars invånarantal fördubblats på några få decennier, rådde ren misär. Det var en utmaning som den unga, växande församlingen tog på stort allvar. Man samlade in kläder till utsatta barn, skänkte mat till fattiga familjer, gav härbärge åt hemlösa och gjorde andra sociala insatser för att lindra nöden.

Men det var inte nog.

Denna måndagkväll togs ett historiskt steg i en ny riktning. Filadelfias medlemmar lyfte blicken ovanför hemstadens horisont och såg de utmaningar som fanns också utanför Sveriges gränser. Och man inte bara såg. Man handlade.

Kvällens talare var den 29-åriga församlingsföreståndaren Lewi Pethrus. Han höll ett föredrag om James Hudson Taylor, mannen som grundade China Inland Mission och verkade med tron på Gud som enda garanti och med bön som avgörande metod. Syftet med arrangemanget framkommer av mötesprotokollet: ”Församlingen hade förut beslutat att i afton hava en s.k. missionsafton för att mera intressera oss för missionen samt egga oss till mera tro och arbete och bön för dessa millioner som ännu famla i hedendomens djupa mörker.”

Lewi Pethrus föredrag väckte ett starkt gensvar. Att det var ett härligt möte kan man utläsa ur protokollet.

”Sångkören var även denna afton samlad och sjöng ett par stämmingsfulla sånger... Därefter sjöngs unisont med ande och kraft... Den med rik välsignelse präglade missionsaftonen avslutades med en bönestund, då Guds ande kändes mycket mäktig ibland oss.”

Så lades grunden till Filadelfias långsiktiga globala arbete med 72 kronor och 29 öre i kontanter och en slät guldring, om vars vidare öden protokollet ingenting säger. Detta

var missionskassan, grundplåten för vad som skulle bli en världsomspännande verksamhet. Då var det svårt att tänka sig de mångmiljonbelopp, som i framtiden skulle samlas in och bidra till församlingsbyggen och socialt utvecklingsarbete runt om i världen. Men nu vet vi hur det blev. Fantastiskt! Men aldrig färdigt – bygge pågår.

Församlingens globala engagemang växte fram ur Jesu missionsbefallning och den tydliga omvändelseförkunnelsen. Uppdraget att föra människor i hela världen till tro på Jesus Kristus var givet av Frälsaren själv, det var heligt och det var härligt. Och riskfyllt för de utsända pionjärerna, som i många fall reste rakt in i det okända. Men det omöjliga var möjligt därför att Gud gav kraft och utrustade sitt folk med den verktygslåda, som heter Andens gåvor. ”Beaktar man inte den Helige Andes funktion i pingstväckelsen kommer man aldrig att förstå denna unika missionsepok. Ty för pingstfolket blev den Helige Ande inte i första hand ett objekt för tillbedjan, utan subjektet som fick församlingen att gå till aktion”, skriver pastorn och forskaren Bertil Carlsson om pionjäråren (tidskriften Till Alla Folk 1977).

En annan pådrivande faktor var övertygelsen att Jesu återkomst stod för dörren. Tiden att verka var kort. Missionsuppdraget kunde inte vänta. Det måste utföras genast.

Till bilden hör också att Filadelfiaförsamlingen från början var en baptistförsamling, och de svenska baptisterna bedrev mission på olika håll i världen. Många församlingsmedlemmar som strömmade till kom från andra frikyrkor med ett omfattande missionsarbete. För dem var mission inget nytt eller främmande. Det nya var att den enskilda församlingen och inte ett samfund var utsändande, och att den Helige Andes centrala roll i missionsarbetet betonades så starkt.

Filadelfiaförsamlingen gav redan före det historiska missionsmötet den 24 november 1913 stöd till enskilda svenskar som emigrerat till USA, där mött pingstväckelsen och missionskallelsen och därifrån begivit sig ut till fältet på egen sold. Flera for till Kina.

David Berg, barndomskamrat till Lewi Pethrus, reste 1910 tillsammans med Gunnar Vingren från New York till Brasilien, där de i norra delen av landet grundade den pingströrelse som i dag har flera miljoner medlemmar och utövar en starkt inflytande på det brasilianska samhället. Genom kontakten med Lewi Pethrus, brev till och så småningom personliga besök i Filadelfia Stockholm väckte de församlingens intresse för arbetet i det sydamerikanska jättelandet.

I juni 1916 sände Filadelfia ut ett par av de egna medlemmarna till Brasilien, nämligen Samuel och Lina Nyström. Detta räknas som missionens födelsedag i vår församling. Att sända var att gå in i ett långsiktigt ansvar i förbön och offer och något

annat än att ge tillfälliga bidrag. Inom loppet av drygt ett år sändes ytterligare tre missionärer till Brasilien. 1924 blev också Daniel och Sara Berg Filadelfias egna missionärer med underhåll från församlingen.

Filadelfias och andra svenska pingstförsamlingars missionärer i Brasilien byggde inga missionsstationer. När pionjärerna David Berg och Gunnar Vingren kom till Pará 1910 hade ingen av dem bildat familj. De försörjde de sig själva och levde och bodde bland de infödda brasilianarna. Människorna som de vann för personlig tro på Jesus Kristus och förde in i en andefylld kristendom bar vittnesbördet vidare och vann andra. Så kom Assembleia de Deus att redan från början bli en väckelserörelse buren av nationella evangelister och pastorer, även om missionärerna hade ett stort inflytande.

Några av de kvinnliga missionärer som sändes ut var framstående förkunnare och fungerade tidvis som församlingsledare. Det skapade konflikt i en kulturell kontext som inte gärna såg kvinnor i framträdande officiella roller. Saken dryftades vid en konferens i Natal 1930, där Lewi Pethrus deltog. Men konferensens huvudfråga var vem som ytterst skulle ansvara för den växande verksamheten. Konferensen beslutade enhälligt att Assembleia de Deus skulle vara styrt av brasilianarna själva. I frågan om kvinnligt ledarskap gjordes ett uttalande som erkände kvinnans rätt att förkunna, men inte hennes rätt att vara föreståndare – dock med undantag av ”platser där det saknas lämpliga bröder som ledare och lärare”. Det verkar som om den svenska pingströrelsen pragmatiska läggning satt sina spår i också i missionslandet Brasilien.

Att den brasilianska pingströrelsen fick självständighet tre årtionden innan liknande överlämnanden skedde i Afrika betydde inte, att svenska missionärer lämnade landet. De fanns kvar i olika roller, bland annat som bibellärare, men underställda nationell styrelse. Nationaliseringen av verksamheten var ingenting som hejdade tillväxten – snarast tvärt om.

De första som sändes ut i världen med de goda nyheterna om Jesus Kristus följdes alltså snart av fler. Och ännu fler. Redan efter fem år hade Filadelfia sänt ut 22 missionärer.

Inte bara antalet missionärer växte, det gjorde också arbetets geografiska utbredning. En skrift som utgavs 1939 berättar utförligt om församlingens 44 missionärer – 21 män och 23 kvinnor – och var de arbetade: Brasilien, Argentina, Paraguay, Egypten, Belgiska Kongo, Urundi (i dag Rwanda och Burundi), Tanganyika (Tanzania), Indien, Samoaöarna (tillhör Australien), Kina, Mongoliet, Portugal, Belgien, Estland och

Island. Skriften delade upp missionsfälten på sju dagar och manade församlingens medlemmar till daglig, koncentrerad förbön för de utsända i dessa länder. Kampen var andlig, ansvaret delat. Det gällde att hålla hjärtat brinnande för det största av alla uppdrag – att vinna världen för Jesus Kristus. Och det gällde att hålla missionskassan i god kondition.

Viljan till uppoffringar, hänförelsen och glädjen i den unga missionerande Filadelfiaförsamlingen var inte att ta miste på. Men de praktiska utmaningarna var många, och blev fler allt eftersom missionen växte. Det gällde hela den svenska pingströrelsen.

En av de första och största utmaningarna var behovet av utbildning. Redan hösten 1915 startade Filadelfiaförsamlingen i Stockholm en femveckors bibelskola, där unga människor som bar på en gudomlig kallelse kunde förbereda sig för en framtid i Herrens tjänst. 1918 arrangerade församlingen för första gången en sex veckor lång språkkurs för missionärskandidater. Senare språkkurser byggdes på med bibelkunskap och missionshistoria.

Missionshemmet i Högsby kom under några år att spela en viktig roll för utbildningen av missionärskandidater. Denna verksamhet startades 1922 av Rikard och Rakel Fris, som tidigare varit lärare vid Örebro Missionskola. De grundlade samtidigt en pingstförsamling på den småländska orten.

Förutom språk läste de blivande missionärerna bibelkunskap. Utbildningen byggdes ut, så att kurserna blev längre och mer omfattande och även riktade sig till pingstväckelsens evangelister och predikanter. Eleverna kunde studera enstaka terminer, men det var också möjligt att gå två år på Missionshemmet i Högsby. Vilket många gjorde.

Efter knappt sju år flyttades av inte alldeles tydliga skäl verksamheten till Stockholm och bytte namn till Fria bibelinstitutet, som dock lades ner 1929 som en följd av den växande oron för att pingstväckelsen var på väg in i en samfundsstruktur med missionsstyrelse och predikantskola. På nytt var det Filadelfiaförsamlingen som fick ordna nödvändiga språkkurser för missionärskandidaterna. Men behovet av en mer omfattande utbildning kvarstod.

Hösten 1942 sjösattes en sådan, i folkhögskolans form. Det skedde i Rörstrands slott. När församlingen året därpå köpt Kaggeholms slott och gjort nödvändiga ombyggnader flyttades folkhögskoleverksamheten dit, fortfarande med starkt fokus på språk och mission. Senare kom också andra folkhögskolor i pingstförsamlingarnas regi att spela

en viktig roll för utbildningen av missionärer. Många missionärskandidater har också genom åren studerat språk utomlands, i Bryssel, London och på en rad andra platser.

Den enskilda församlingens frihet fick inte hotas av en övergripande organisation. Det var den unga svenska pingstväckelsens bestämda övertygelse, som slogs fast i alla sammanhang och med emfas drevs av Lewi Pethrus, bland annat i Evangelii härold, ”veckotidningen för andlig väckelse och fri mission” som Filadelfiaförsamlingen startat i december 1915. I mötet mellan lära och liv, ideologi och verklighet, utvecklades dock en betydande pragmatism.

Den växande mission hade ett växande behov av samordning och administration. Ute på fältet ville de statliga myndigheterna ha en relation med övergripande missionsorganisationer och inte med enskilda lokala församlingar i Sverige. De gällde i särskilt hög grad kolonialmakterna.

Missionärerna ville ha en lösning på problemet. Även på hemmaplan växte församlingarnas efterfrågan på samordning av insatserna. Allas blickar vändes mot Sveriges största pingstförsamling, Filadelfia i Stockholm, där också hela rörelsens obestridliga ledare Lewi Pethrus fanns.

Det ledde till att vår församling 1924 tillsatte ett missionsråd med uppgift att serva inte bara Filadelfias mission, utan att i olika praktiska spörsmål företräda även övriga pingstförsamlingar i Sverige. Redan i december samma år beslöts i en missionskonferens att detta råd skulle bli ett självständigt organ med mandat att agera på hela pingströrelsens vägnar. Så bildades ”Svenska Fria Missionen”(SFM) under A.P. Franklins ledning, en organisation som fick egna stadgar och juridisk status.

Det började dock snart storma kring SFM, som enligt kritikerna hotade den fria församlingen, modellen som var en viktig del av den unga pingstväckelsens DNA. Den 1 september övertogs samordningen av pingstförsamlingarnas mission av Filadelfia i Stockholm. Ute på fältet förblev dock Svenska Fria Missionen en juridisk aktör, och är så än i denna dag.

Filadelfias missionsexpedition förblev sedan under flera årtionden den svenska pingstmissionens administrativa nav, vilket lade en tung arbetsbörda på vår församling. Arrangemanget medförde också att det inte alltid varit så lätt att särskilja Filadelfias mission från pingströrelsens mission i stort.

Olika modeller prövades för att bredda ansvar och inflytande och göra hela rörelsen delaktig i strategiska beslut och praktisk hantering av missionsfrågor. Men först med

pingströrelsens strukturella förändringarna i slutet av 1990-talet och början av 2000-talet blev Filadelfias missionsexpedition just Filadelfias, och ingenting annat.

Om Brasilien var det stora missionslandet i början av Filadelfias missionshistoria, så kom snart Afrika på allvar in i bilden. På 1920-talet blev Belgiska Kongo ett nytt stort missionsfält för den svenska pingströrelsen. Svenska Missionsförbundet var villigt att öppna sina missionsstationer i landet för pingstmissionärer under en etableringstid. Med tanke på att den unga pingströrelsen tappat de gamla frikyrkosamfundet i Sverige på en hel del blod var det ett generöst erbjudande i sann ekumenisk anda. Det togs emot med stor glädje av Lewi Pethrus och Filadelfiaförsamlingen.

Men erbjudandet kom aldrig att nyttjas. Vid denna tid beslöt pingströrelsen i Norge att börja arbeta i Belgiska Kongo på platser där ingen annan missionsorganisation hade verksamhet. Från vårt grannland i väst kom frågan, om inte ett samarbete mellan norsk och svensk pingstmission var tänkbart. Det var det. Och så blev det. Redan i maj 1920 beslöt Filadelfia att anta sex missionärskandidater för Kongo. Samma år for de till Le Havre för att studera franska språket.

Den första svenska pingstmissionären etablerade sig i Kongo året därpå, 1921. Sedan dess har svensk pingstmission funnits i landet. Som mest arbetade över 100 missionärer där samtidigt. Den församlingsrörelse som växt fram genom de svenska pingstförsamlingarnas böner och bistånd räknar i dag över 800 000 medlemmar som bär mycket av infrastrukturen i form av skolor och sjukvård i östra delen av landet, och som verkar för fred och försoning i ett av världens mest konfliktdrabbade områden.

En av dessa medlemmar heter Denis Mukwege, är gynekolog och chefsläkare vid Panzisjukhuset i Bukavu och en oförtröttlig opinionsbildare som inte bara opererar och vårdar kvinnor utsatta för grovt sexuellt våld i en region där våldtäkter blivit ett vapen i krig och konflikt. Han har också blivit deras tydliga röst på den internationella arenan.

Mukwege, son till en kongolesisk pingstpastor som arbetade med den svenska pingstmissionen, gick som pojke i missionens skolor och fick finansiellt stöd till sin läkarutbildning från samma källa. Hans kamp för mänskliga rättigheter har belönats av en rad tunga internationella priser och han är en återkommande kandidat till Nobels fredspris. 2016 utsågs han av Time Magazine till en av världens 100 mest inflytelserika personer.

Svensk pingstmission har anledning att känna stor glädje och lite stolthet när vi ser vilka ledare som fostrats och formats av våra missionärer. Mukwege är just nu det tydligaste exemplet, men han är långt ifrån det enda.

När vi i dag ser resultatet av missionen i Kongo och andra afrikanska länder ska vi inte glömma priset som pionjärerna betalade. Flera fick ge sina unga liv efter en kort tids tjänst. Klimatet, isoleringen, en ibland fientlig omgivning – flera negativa faktorer bidrog till detta.

Tragedin i Uvira, Kongo, kom att gå till historien. Strax före jul 1923 drabbades en grupp pionjärer, som slagit sig ned i hus byggda av gräs och lera, av hög feber och andra sjukdomssymptom. Inom loppet av fem dagar dog tre av dem, och flera andra vara nära döden men repade sig. Tillkallade läkare kunde inte finna någon orsak i form av kända tropiska sjukdomar. Handlade det om förgiftning, arrangerad av en fientlig omgivning? Det är obekräftad teori med en hög grad av sannolikhet.

Beskedet om vad som hänt skakade missionerande församlingar i Sverige, men avskräckte inte från fortsatt arbete i Centralafrika. Arthur Sundstedt skriver i sitt historieverk om svensk pingströrelse: ”Utvecklingen av missionen i Kongo visar, att de som gav sina liv under de första verksamhetsåren sporrade nya missionärer att resa ut och fortsätta deras påbörjade gärning.”

De svenska pingstmissionärerna rörde sig under etableringstiden – och även senare – rätt mycket mellan de olika länderna i Centralafrika. Och resultatet uteblev inte. I dag finns över 1 miljon medlemmar i vår systerkyrka i Burundi. Det innebär att var tionde burundier är pingstvän, och församlingsrörelsen där bedriver i sin tur mission i tre andra afrikanska länder. I Rwanda har 291 pingstförsamlingar tillsammans närmare 700 000 medlemmar. I Tanzania, där svenska pingstmissionärer började arbeta 1932, finns i dag omkring en kvarts miljon medlemmar i den församlingsrörelse som de grundade.

Det andra världskriget bromsade missionens möjligheter, men inte de svenska pingstvännernas missionsintresse. Från Kölingaredsveckan – Nyhemsveckans föregångare – utgick 1944 en appell om 10 miljoner kronor till 100 nya missionärer. Målsättningen togs emot med stor entusiasm av landets pingstförsamlingar. Insamlingen överträffade med råge målsättningen, vilket lade grunden till en kraftfull expansion av missionen. Året därpå, fredsåret 1945, handlade samtalen i Kölingaredsveckan om två ämnen: väckelse och mission.

Sambandet mellan den andliga temperaturen i församlingarna och missionsarbetet utomlands är ganska tydligt genom den svenska pingströrelsens hela historia. Det ser vi inte minst i vår egen församling. Brinnande hjärtan vill bära elden vidare. Ömmande hjärtan vill gestalta Guds nåd och barmhärtighet på ett gränslöst sätt. Ett tecken på detta var vad som hände under 1950-talet, i spåret av den så kallade förnyelseväckelsen i början av detta årtionde.

I september 1952 hölls en betydelsefull missionskonferens i Filadelfia Stockholm, som inte bara samlade missionärer utan också många av de ledande församlingsföreståndarna och pastorerna. Tanken att missionens tid var kort och därför måste användas väl genomsyrade hela konferensen. Kina hade stängts för mission, och Kinamissionärerna sökte sig till nya fält i Asien och Afrika. Ett krigshärjat Europa behövde och fick stöd från svensk pingströrelse i form av sociala insatser, bibellärare och församlingsbyggare.

Känslan av att missionens tid var begränsad bidrog också till viljan att satsa på nya, effektiva missionsmetoder. Litteraturmission var ett känt begrepp. Nu dök det upp ett nytt: radiomission. Här gick Lewi Pethrus och Filadelfia i Stockholm i bräschen. Den 29 juli 1955 hördes Pethrus röst på knastrig kortvåg från Tanger i Nordafrika, därifrån evangelium nu skulle sändas inte bara över Sverige utan också på flera europeiska språk. 1959 reste en grupp unga svenska pingstvännen till Tyskland för att informera om möjligheten att lyssna till Ibra på kortvåg och höll samtidigt torgmöten och gav små församlingar viktig draghjälp. Kommande år fick också pingstförsamlingar i andra länder i Europa besök av svenska ungdomar. Så föddes vad som kallades Europakampanj, en offensiv som pågick i 30 år.

Så småningom kom Ibra att bli ett instrument för en världsomspännande mission, som idag också söker sig fram via nya sociala medier i länder där kristen mission annars möter idel stängda dörrar. Inte minst i Mellanöstern, där Filadelfia i Stockholm tog det första klivet in i den muslimska världen 1937 genom att stödja församlingsarbete i Egypten. I dag är vi ordförandeförsamling för arbetsutskottet för detta land.

En senare mediesatsning som kom att stå i missionens tjänst var TV-Inter. Filadelfias dåvarande föreståndare Karl-Erik Heinerborg spelade en avgörande roll för detta initiativ, som presenterades av Dagens vd Sverre Larsson på Nyhemsveckan 1983. Målsättningen var att nå Europa och muslimvärlden med hjälp av det slagkraftiga TV-mediet. Pengar samlades in till en modern inspelningsbuss, och ett team for runt i Europa och hjälpte pingstförsamlingarna där att komma igång med kristet TV-arbete. I

dag produceras kristna program för bland annat Mellanöstern, Arabiska halvön och Nordafrika. På Cypern finns Filadelfias missionärer Arne och Lillemor Winerdal. De arbetar med produktion och uppföljning i nära samarbete med arabiska partner i regionen som utbildats och tränats av missionen.

Redan från början kom Filadelfias och den svenska pingströrelsens mission i stort att bruka massmedier som ett viktigt instrument. Det är svårt att överskatta den betydelse för missionsintresset som Evangelii häröld hade under flera årtionden, alltifrån tidningens start 1915. I varje nummer fanns rapporter från missionsfältet, hela eller delar av brev från missionärerna publicerades, och Lewi Pethrus och andra skribenter manade pingstförsamlingarnas medlemmar att be för och ge till missionen. När tidningen Dagen startade i 1945 syfte att påverka Sverige i kristen riktning, så övertog den en del av denna nyhetsförmedling och blev ett forum, där missionsfrågor diskuterades och missionsintresset eldades på.

Barnen och de unga har alltid haft en central plats i vår församlings satsning på mission. Där nöden var stor byggdes hem för föräldralösa barn och fattiga familjer fick stöd. Men missionen gjorde också en stor insats för barnen på den strukturella nivån. Skolor byggdes, lärare tillsattes. För missionärerna visste att utbildning betydde utveckling.

I samband med en Afrikaresa som Filadelfias föreståndare Lewi Pethrus gjorde 1948 fattades beslut om en bred satsning på barn och unga i de belgiska kolonierna Kongo och Ruanda-Urundi (nuvarande Rwanda och Burundi), där dörarna öppnats för statligt stöd till den protestantiska missionens skolarbete. Det beslutet kom att få stor strategisk betydelse. Här såddes inte bara frön till församlingstillväxt, utan här kom också framtida ledare i kyrka och samhälle att formas.

Så fortsatte barns behov att utlösa initiativ, där vår församling stödde viktiga insatser. Låt oss ta ett exempel som ligger något senare i tiden.

Ann Lindberg arbetade i många som som Filadelfias missionär på Sri Lanka. Under 1990-talet såg hon hur barns liv föröddes i sexturismens spår. Det grep tag i henne. Ann engagerade sig i frågan och startade med stöd från Evangeliska Alliansen i Sri Lanka, Filadelfia i Stockholm och PMU ett projekt för att hjälpa dessa barn. I dag drivs arbetet av den lokala kristna organisationen Lifeline, som inte bara fokuserar på enskilda individer utan utbildar andra organisationer som arbetar med barn och påverkar myndigheterna så att de ger barnen ett bättre skydd.

Så kan modern mission se ut. Vi stöder initiativ som inte bara hjälper utsatta individer utan påverkar hela samhället i en god riktning.

I dag ger vi till exempel barn med funktionshinder möjlighet att gå i skola i Burundi och Tanzania. Sådana insatser skickar viktiga signaler till politiska makthavare i miljöer där man vanligtvis gömmer undan handikappade barn. Frågan om människovärde lyfts utifrån ett kristet perspektiv.

För Filadelfia är kristen mission i andra länder att vinna människor för Jesus som vinner människor för Jesus, att bygga församlingar som bygger församlingar. Så har det varit tills nu. Så kommer det att förbli. Men perspektivet är brett. Gud skapade människan som kropp, själ och ande. Allt i ett. Missionen ska se till helheten. Det har Jesus lärt oss.

Missionärerna har alltid byggt skolor och kliniker. Många som gått ut på missionsfältet har varit sjuksköterskor eller läkare eller lärare som ställde sin profession i Guds och folkets tjänst. Andra hade utövat praktiska hantverksyrken i hemlandet och tog med sig ett kunnande som kom väl till pass. De kunde inte bara laga missionens bilar och bygga i trä och betong, de kunde också förmedla sin yrkeskunskap till unga människor och därmed ge dem en bättre framtid. Andra hade arbetat som evangelister och pastorer i Sverige och visste mer om församlingsbyggande och själavård än om hur man murar hus eller vaccinerar barn. Men allt detta var och är mission, ett sätt att gestalta Guds kärlek till alla människor.

Den sociala och materiella nöden har alltid varit en utmaning för missionens folk. När Afrikamissionären Petrus Hammarberg 1964 presenterade sin plan för ett socialt hjälporgan, så dröjde det inte länge förrän idén sjösattes. Den 3 april 1965 samlades huvudmännen för Stiftelsen Svenska Pingstmissionens U-landshjälp (PMU, en förkortning som numera betyder Pingstförsamlingarnas utvecklingssamarbete) till sitt första sammanträde. I målparagrafen hette det att ”stiftelsen ska vara ett komplement till de svenska pingstförsamlingarnas mission... genom att bibringa hjälp till självhjälp i socialt hänseende...”

Snart inleddes ett samarbete med det statliga biståndsorganet Sida. Därifrån har genom åren förmedlas stora belopp till katastrofhjälp, utbildning, sjukvård, landsbygdsutveckling, påverkansarbete och så vidare. Pengar som slussas via lokala civila samarbetspartner, ofta församlingsrörelser. Ett bistånd på jämlik gräsrotsnivå där Kristi kropps hjärtslag hörs.

Filadelfiaförsamlingen i Stockholm har varit (och är) involverad i allt detta. Det första Sidabidraget till ett missionsprojekt gick via vår församling. Med stolthet och glädje är vi en del av Sveriges bidrag till en utveckling där människor som lever i fattigdom får bättre livsvillkor, och där demokrati och mänskliga rättigheter främjas.

När Filadelfia i dag syr ihop arbetet de sociala insatserna för romer som tigger på gatorna i Stockholm med insatser i deras hembyar i Rumänien, så är det ett uttryck för att både akuta insatser och förebyggande arbete behövs. Tillsammans med Läkarmissionen och den rumänska kristna organisationen Liv & Ljus ger vi barnen en möjlighet att gå i skola. Vår målsättning är också att förbättrar boende och infrastruktur och skapar arbetstillfällen. Allt för att människorna där ska kunna skapa sig själva ett värdigt liv och slippa ge sig ut på tiggaresor. Samtidigt påverkar vi myndigheterna till ett större socialt ansvarstagande för landets fattigaste.

Formerna kan vara nya, men principen har funnits som en röd tråd genom hela berättelsen om Filadelfias nu hundraåriga mission. Berätta för människor att det finns en plats för dem i Guds kärleksfulla famn! Ge dem hopp och framtidstro! Lyft dem till en nivå där de kan hjälpa sig själva! Allt detta har sin grund i evangeliet. Och allt detta ska vi fortsätta med, eftersom det är att ta den kristna tron och Jesu missionsbefallning på allvar.

Någon gång på våren 1978 publicerades en dramatisk artikel i Dagen. Den var skriven av Åke Boberg, som tillbringat många år i Afrika, tillhörde Filadelfiaförsamlingens ledning och var ledande missionsstrateg inom pingströrelsen. Pingstmissionen står och faller med vad vi gör för missionärsbarnen, skrev han.

Bakgrunden var denna. Under pionjärtiden tvingades missionärer med familj ofta att lämna sina barn hemma i Sverige, på speciella barnhem för missionärsbarn eller i släktingars vård. Klimatet och omständigheterna ute på fältet ansågs för tuffa för barn. De behövde dessutom gå i svensk skola. Och föräldrarna skulle ju ägna sig helt åt missionsuppdraget.

Det här var en smärtsam sak för många föräldrar och barn, som tvingades leva åtskilda i åratals. En ny generation missionärskandidater med minderåriga barn tvekade att resa ut under sådana omständigheter.

Därav Bobergs larmartikel. Filadelfias missionssekreterare Martin Tornell hakade på och skrev till samtliga pingstförsamlingar. I brevet vädjade han till dem att ge 20 kronor per medlem och år till skolor för missionärsbarn. Nästan alla svarade ja. På så vis

skapades ekonomiska möjligheter för fem skolor med svenska lärare på olika missionsfält. Där det var mer praktiskt att missionärsbarnen gick i internationella skolor fick man ekonomiskt stöd från pingstmissionen centralt. Arrangemanget öppnade dörren för en stark expansion. På kort tid sände församlingarna ut över 300 nya missionärer.

Pingstmissionen föll inte. Den stod upprätt, och gick framåt

I berättelsen om Filadelfias mission måste också Filadelfia Team Action (FTA) få en plats. 1983 startade församlingen, på initiativ av pastor Mats Kärnerud, detta arbete. Unga människor fick en tre månader lång utbildning i Sverige för att sedan resa ut i världen och under ett år arbeta med mission. Senare tillkom namnet Team Action International, då flera FTA-team missionerade på hemmaplan. När verksamheten upphörde läsåret 1999-2000 hade 325 unga pingstvännen varit involverade. Många av dem blev missionärer ute i världen eller församlingsarbetare i Sverige.

I mitten av 80-talet tog en annan av Filadelfias pastorer, Josef Östby, ett missionsinitiativ som kom att få stor betydelse. Bibeln till alla (BTA) lyfte bibelintresset i Sverige och gjorde stora insamlingar till bibelspridning runt om i världen. Kristna i länder som Sovjetunionen och Kina fick genom BTA tillgång till Guds ord och möjlighet att ge livets bröd till sina landsmän.

Berättelsen om Filadelfiaförsamlingens globala arbete handlar om Guds nåd, Andens kraft och människors hängivenhet och offervilja. Det är berättelsen om hur tron på Jesus förvandlar liv, lyfter människor och påverkar samhällen – och därför måste spridas.

Resultatet av viljan att ge det bästa vi har till andra – det kristna vittnesbördet – ser vi i de starka församlingsrörelser, som i dag driver arbetet vidare i ”gamla” missionsländer. Under de 100 år som Filadelfiaförsamlingen missionerat ut över världen har det lett till att miljontals människor kommit till tro och nu vinner andra för Kristus.

Det betyder inte att vårt uppdrag är slutfört. Långt därifrån.

Ännu finns områden på jorden där man inte vet vad kristen tro och kristet liv är.

I regioner som ansetts mer eller mindre stängda för kristen mission kan man i dag nå människor med evangelium med kreativ användning av sociala medier. Här kan vi bidra.

Världens snabbt växande storstäder är en enorm missionsutmaning, som måste tas på stort allvar. Där finns framtiden i form av unga människor, ständig inflyttning, teknisk utveckling. Och därifrån påverkas ofta hela länder och regioner.

Många av våra systerkyrkor som grundats av missionärer från Filadelfia i Stockholm och andra svenska pingstförsamlingar sköter evangelisationen av sina länder på ett utmärkt sätt. Men de behöver hjälp att träna församlingsledare, så att det andliga livet kan fortsätta att flöda i sunda teologiska fåror. Där är vi med och gör en insats.

Runt om i världen ser vi hur konflikter och krig slår sönder människors liv och driver dem på flykt från sina hem. Våra hjärtan rörs, och vårt kristna uppdrag är att räcka de utsatta en hjälpande hand. Men vi ser också det enorma behovet av att förebygga de konflikter, som orsakar eländet. Och vem skulle vara bättre rustad som försonings- och fredsaktör än Kristi kropp, församlingen? I dag är Filadelfiaförsamlingen djupt engagerad i fredsskapande arbete, bland annat i östra DR Kongo. Det vi gör där, gör vi tillsammans med pingströrelserna i Centralafrika.

I vår egen världsdel är den kristna kyrkan på tillbakagång. Två parallella fenomen är att andra religioner tar plats, samtidigt som sekulariseringen breder ut sig. Den unga Filadelfiaförsamlingen såg nöden och behoven i Europa. Ser vi det idag? Här väntar en stor utmaning. Vi behöver en förnyad vision för vår egen världsdel. Vi tror att Filadelfias satsning i Rumänien och S:t Petersburg är början på ett mer omfattande engagemang för Europa.

Det uppdrag Jesus en gång gav sina efterföljare – att gå ut i hela världen, till alla folk, och göra människor till hans lärjungar, döpa dem och undervisa dem – är inte slutfört. Därför behöver vi pionjäreernas osjälviskhet och djärvhet. Vi behöver en förnyad vilja att offra tid och ekonomi för det högre syfte, som missionen utgör.

Filadelfiaförsamlingen har gjort mycket under de 100 år som gått sedan de första missionärerna sändes ut. Vi gör mycket i dag. Men vi kan göra mer. Vi måste göra mer. Framtiden är full av utmaningar, som vi ska ta oss an i Jesu namn och i Andens kraft. Precis som pionjäreerna en gång gjorde.